

Update: 1 septembrie 2012

Informații generale

Proiectul minier de la Certej (jud. Hunedoara) este deținut de Deva Gold SA, al cărui acționar majoritar este Eldorado Gold Corporation (80%), iar acționar minoritar, compania de stat Minvest Deva. Evaluarea zăcămintului arată că este constituit din 45.5 milioane de tone cu o concentrație de 1.8 g/t aur și 10 g/t argint¹.

Stadiul proiectului

Acord de mediu nr. 8 din 5 iulie 2012² emis de Agenția Regională pentru Protecția Mediului Timișoara, Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Ministerul Mediului și Pădurilor.

Titularul proiectului

Deva Gold SA este o companie mixtă deținută de Eldorado Gold Corporation (80%) și Minvest Deva.

Eldorado Gold Corporation este o companie minieră canadiană, listată la bursa din Vancouver care operează în Grecia, România, Turcia, China și Brazilia.

În România, Eldorado Gold a intrat pe piață prin achiziționarea, în decembrie 2011, a unui pachet majoritar de acțiuni ale companiei miniere de tip junior, European Goldfields. În Grecia, Eldorado Gold deține 95% din acțiuni la 3 dintre cele mai controversate proiecte miniere din Grecia: Olympias, Skouries și Stratoni.

Minvest Deva este compania de stat care deține și 18,9% din acțiunile companiei Roșia Montană Gold Corporation.

Similitudini cu proiectul de la Roșia Montană

Compania **Deva Gold SA** este condusă în prezent de Nicolae Stanca, fost director al Regiei Autonome a Cuprului Deva și cel care a solicitat licența de exploatare de la Agenția Națională pentru Resurse Minerale pentru compania mixtă Euro Gold Resources³ (cea ce este astăzi Roșia Montană Gold Corporation).

Cele două proiecte miniere au la origine același promotor: afaceristul român, **Vasile Frank Timiș**, fondator și fost președinte al Gabriel Resources (deținătorul principal al Roșia Montană Gold Corporation). Între anii 2000 și 2006, Frank Timiș a fost unul dintre cei mai mari acționari ai companiei European Goldfields (15% - 18,9%), care ulterior, în decembrie 2011, a fost preluată de Eldorado Gold pentru suma de 2,4 miliarde de dolari.

¹ <http://www.eldoradogold.com/s/Certej.asp?ReportID=518521>

² http://word.office.live.com/wv/WordView.aspx?FBsrc=http%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fdownload%2Ffile_preview.p%3Ffid%3D465667213464717%26metadata&access_token=1231458143%3AAVLKMMmpbMT-a7A2Ak9fQMExsmP-Fu5_17GsOFFmnJMRw&title=Acorddemediunr.8din05.07.2012-SCDEVAGOLDSA.docx

³ <https://crji.org/articole.php?id=4190>

Localizare

Perimetrul minier Certej este localizat în partea de sud-est a Munților Metaliferi în jud. Hunedoara, făcând parte din așa numitul patruleter aurifer Săcărâmb – Brad - Roșia Montană -Baia de Arieș și este situat în apropierea localității Hondol, la aprox. 20 km de municipiul Deva.

Descrierea proiectului

Deva Gold propune extragerea aurului și a argintului prin deschiderea unui exploatări miniere ce s-ar întinde pe o **suprafață de 456.2 ha**. Cu o durată de viață de 16 ani și o capacitate de procesare de 3 mil. tone de minereu pe an, proiectul minier Certej presupune defrișări, decopertări, **realizarea unei cariere deschise**, a **2 halde de steril** imense și **utilizarea cianurii** pentru obținerea aurului, precum și crearea unui **iaz de decantare de 63.6 ha**.

Suprafața de impact

Suprafața aferentă proiectului este de 456.2 ha, dintre care, în prezent, 187 ha sunt păduri, 30.7 ha fânețe, 5.3 ha terenuri arabile și 18.7 ha zone pentru locuințe. Dintre acestea, pe lângă uzina de procesare și alte amplasamente specifice, 62.8 ha s-ar transforma în Cariera Certej și 63.6 ha în iazuri de decantare.

Tehnologia de exploatare

Obținerea minereului s-ar face prin **decopertare** și **utilizarea de explozibil** - nitramoniu (amestec de azotat de amoniu și motorină). Rezultă, astfel, un **crater cu adâncimea maximă de 290 m** și trepte de 30 m înălțime. Minereul ar fi livrat de la carieră la uzina de procesare cu **basculante de 65 t în regim de 24 h/zi, 7 zile/săptămână, 360 zile/an**. Procesarea minereului s-ar realiza în 3 etape pe parcursul celor **16 ani de existență ai minei**.

Resurse naturale necesare

Proiectul minier presupune utilizarea unei cantități de apă impresionante, rezultând într-un total de **29.583.360 m³ de apă** în cei 16 ani de existență propuși pentru mină. Apa ar proveni din râul Mureș, ceea ce va duce la influențarea debitelor în aval.

Substanțe periculoase folosite

Amplarea proiectului minier de la Certej necesită utilizarea a **26.448 tone de cianură de sodiu** și **15.280 tone de sulfat de cupru** în cei 16 ani de operare. Reziduurile toxice prelucrate ar fi stocate în iazul de decantare.

Denumirea materiei prime, a substanței sau preparatului chimic	Cantitatea anuală	Clasificarea substanțelor sau preparatelor chimice*		
		Periculoase / Nepericuloase (P/N)	Periculozitate*	Fraze de risc*
Exploziv de inițiere - dinamita	229 t/an	P	Exploziv	R2-6-44
Sulfat de cupru	955 t/an	P	Toxic, iritant, periculos pt. mediu	R22-36/38-50/53
Var hidratat (inclusiv lapte de var)	7791 t/an	P	Iritant	R34-36-37-38-41
Cianură de sodiu (solidă și soluție)	1653 t/an	P	Foarte toxic, periculos pt. mediu	R26/27/28-32-50/53
Cărbune activ	35 t/an	N	-	-
Acid clorhidric (soluție)	898 t/an	P	Coroziv	R 35-36/37
Hidroxid de sodiu	328 t/an	P	Coroziv	R 35
Metabisulfid de sodiu	1909 t/an	P	Toxic, iritant	R22-31-41
Apă oxigenată (soluție 50 %)	12 t/an	P	Oxidant, coroziv	R5-8-20/22-35
Oxigen	183.901 t/an	P	Oxidant	R 8
Motorină	5.400.000 l/an	P	F. Inflamabil	R10-40-65-66-51/53
Uleiuri (de motor, hidraulice) /lubrifianți	63.000 l/an	P	Iritant, toxic, periculos pentru mediu	R38, R41, R43, R45, R36/38 R51/53, R52/53

Tratarea apelor acide și iazul de decantare

Apa din scurgeri care ar rezulta din haldele de steril Nord (32,6 ha) și Sud (40,2 ha) vor fi direcționate prin intermediul canalelor de gardă în bazine de decantare a sedimentelor, bazin în care s-ar sedimenta suspensiile. Sedimentele vor fi transportate în iazul de decantare sterile de flotație. Barajul principal al iazului de decantare ar avea o suprafață de 63.6 ha și ar fi din anrocamente; realizarea sa este propusă în etape, astfel: barajul de inițiere (starter) urmat de supraînălțări succesive cu înălțime maximă de 169 m.

! Considerații privind iazurile de decantare din Acordul de Mediu emis de APM Timișoara, ANPM și MMP⁴:

- **Iazul de decantare a sterilului de flotație** este o instalație de gestionare a deșeurilor din industria extractivă **ce se clasifică în categoria „A”** din cauza faptului că în urma unui eșec (pierderea integrității structurale a digurilor iazului) **se poate produce un accident major** (pierderea rapidă și necontrolată a conținutului iazului de decantare sterile flotație, ceea ce poate avea drept consecințe pierderi de vieți omenești, efecte asupra mediului și pagube materiale), **conform Directivei 2006/21/CE**, anexa III, prima liniuță.

- **Iazul de decantare a sterilului de cianurație** este o instalație de gestionare a deșeurilor din industria extractivă, **care se clasifică în categoria „A”** pe baza conținutului de **cianuri anorganice dizolvabile/disociabile** (CN_{WAD}) **clasificate ca substanțe foarte toxice** (categoria H6), **conform Directivei 91/689/CE**, anexele II și III.

Mediul înconjurător și arii protejate

Amprenta proiectului minier se suprapune pe 108,7 hectare din suprafața sitului Natura 2000 ROSPA 0132 Munții Metaliferi, pe valea Măcrișului. Această suprafață reprezintă aproximativ 0,4% din suprafața sitului. Situl are o suprafață totală de 26 671 hectare. Situl Natura 2000 ROSPA 0132 Munții Metaliferi a fost desemnat în 2011. Cel mai apropiat sit Natura 2000 este ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii aflat la aproximativ 7,8 km est de proiect.

Riscuri de mediu și impact transfrontieră

Producerea unui accident este sumar analizată, iar în privința impactului asupra biodiversității, compania se bazează pe capacitatea fiecărei specii de a rezista și regenera. Evaluarea riscului este analizat și de această dată în strânsă legătură cu proiectul Roșia Montană, ceea ce arată strânsa legătură în avizarea acestora.

Garanții și răspunderea de mediu

Nu există nicio prevedere concretă cu privire la garanțiile privind refacerea mediului în cazul unui accident. De altfel, în afara nominalizării titularului de proiect drept răspunzător pentru accidentele produse, nu se specifică cum este evaluat prejudiciul creat, care este cuantumul despăgubirilor aferente și în ce mod este asigurat faptul că aceste considerații sunt îndeplinite.